

NOVA PRAVDA

GLASILO NARODNO-SOCIJALISTIČNE STRANKE.

Uredništvo:

Ljubljana, Starl trg št. 19. Telefon št. 359.

Izhaja dnevno.

Posamezna številka velja 1 K.

Upravišтво: Ljubljana, Gradšče 7, levo. Telefon 77.

Naročnina: Mesečno 12 K. — Inzerati po dogovoru.

Dve leti svobode.

Včeraj je praznoval češkoslovaški narod drugo obletnico svojega osvobodjenja. Dve leti sta minuli odkar je vstal narod in strl okove, ki so mu jih položili na roke Habsburžani po zmagi na Beli gori. In danes obhajamo drugo obletnico naše osvoboditve mi Slovenci in Hrvatje, ki smo ječali pod Habsburško-nemškimi jarmom še mnogo dalj časa, kot naši bratje na severu.

Vsaka obletnica našega narodnega osvobodjenja, ki pomenja konec stoletnih krivicam, naj bo dan praznovanja, a vsaka obletnica naj nam bo poleg dneva slavlja tudi dan pregleda — bilance in bidžerja.

Ako primerjamo delo, ki ga je storil v dveh letih svoje državne samostojnosti češki narod z delom, ki smo ga napravili mi, nas mora biti odkrito sram. Tam so izvršili ogromna dela, postavili temelje države, izvedli že nebroj socialnih reform, dokazali celemu svetu, da so Čehi pozitiven in delaven člen v družbi narodov — pri nas smo šele na pragu vsega onega, kar so oni že izvršili — pred volitvami v konstituanto. Ničesar pozitivnega se ni storilo niti v socialnem niti v gospodarskem oziru in tudi v zunanje-političnih vprašanjih moramo beležiti le neuspehe. In bodimo odkriti — tudi glede notranjega narodnega ujedinjenja nismo napravili niti enega koraka naprej, da ne rečemo, da smo ga napravili nazaj.

Res je, da tudi v ostalih državah ni vse tako, kot bi moralo biti in kot bi lahko bilo. Povsod vre, povsod so težkoče, ki jih razni ekstremi in nečisti življi še povečujejo. Če pa delajo Čehom največje težave njihovi

levi ekstremisti, si moramo mi priznati, da so pri nas ravno nečisti elementi privedli državo na rob propada in da so ravno ti nečisti elementi neumorno na delu, da bi jo potisnili čez rob. Vsa naša domača politika se je strogo držala potov strankarskih in še bolj osebnih koristi in vsa načela so podlegla v boju z nenasitnimi žepi naših posameznih politikov.

Dosedanji voditelji naroda so v dveletnem vladanju pokazali popolno nezmožnost in izdali so pri vsaki priliki programe, na podlagi katerih danes, ko stojimo pred volitvami, obljublajo uravnati svoje bodoče delovanje. Ljudstvo pa je prepričano, da ti ljudje nočejo in ne bodo izpolnili svojih volilnih obljub, ker volk ne bo nikdar ovca, četudi se zavije v ovčjo kožo, v — lepodoneče papirnate programe.

Na dan proslave našega osvobodjenja pogledimo resnici v obraz in videli bomo, da je ljudstvo sito pretiranih obljub in volilnih gesel, ki jih že nikdo več ne smatra resnim, da to ljudstvo noče kakih prevratnih eksperimentov, temveč kruha, stanovanj in pošteno plačanega dela. Zato pa ni treba niti obljub, niti gesel, temveč dobre gospodarske organizacije države in poštenih voditeljev zdrave glave in čistih rok.

Zalostna je bilanca naše dveletne samostojnosti. Ti, delavno ljudstvo, pa danes ob priliki proslave svojega osvobodjenja pogledj resnici v obraz in napravj proračun za bodočnost: čiste stranke in delavne moče čistih rok. Potem boš lahko danes leto z zadovoljstvom napravilo letno bilanco.

Nekaj o socialni revoluciji.

(Nadaljevanje)

Varanje je, ako trdijo komunisti, da pomenja naše evoliucijsko (razvojno) stališče glede uresničenja socialističnih ciljev, da bi moralo delavstvo čakati na svoje odrešenje cele veke. Varajo ljudi, katere uče, da pomenja razvoj isto, kot vtakniti roke v žep in da bi po našem stališču morale čakati še cele generacije, predno bi se pokazali rezultati (posledice) tega razvoja.

Ravno spoznanje, da bo bodoča družba zložena iz delov, ki bodo nastali že v stari družbi, nam pravi, da ne smemo čakati, temveč delati! Ravno komunisti sami so podobni mohamedankim fatalistom, ker oni se zanašajo na svetovno revolucijo in resnično z rokami v žepu čakajo, da jim usoda prinese njihov raj. So to socialistični lenuhi, ki z gromkimi frazami prikrivajo svojo lenobo.

Za pravega socialista pa ne velja čakanje. Vsak prepričan socialist bo šel takoj na delo za socialno osvoboditev in začel se bo sam osvobojevati. Ker brezpogojno potrebno je, da se potrudj osvoboditi vsak sam, seveda v družbi z enakomislečimi, ker sicer bi se osvoboditev posrečila le malokaterim srečnim poedincem. Poznamo že način gospodarskega osvobojevanja, ki se je obnesel — zadruga in z drugarstvo. Zadruga je prava in naravna oblika bodoče gospodarske dobe in ne državna produkcija, ker le v zadrugi se resnično uresničuje sodelovanje dela enakopravnih gospodarskih činiteljev, k kateremu smeri socialni razvoj in vsi njegovi boji.

Doba demokracije, v kateri bo delavstvo dobilo čimdalje večji vpliv na vse gospodarsko življenje, bo brezdvomno uresničila zadrugi sistem tudi v privatnokapitalističnih podjetjih, katerih sedanja organizacija je v kričnem nasprotju z duhom časa. Ne verjamemo pa, da bi se dalo pozadržanje izpeljati na ta način, da bi zakon prisilil podjetja z 20. ali 30. zaposlenci, da bi se spremenila v zadrugi podjetja. Gotovo bi tak zakon zadel na skrajni odpor vseh delodajalcev, poleg tega bi takemu zakonu nasprotovalo v številnih slučajih tudi delavstvo samo, ki ne bi hotelo sodelovati z neprijetnim podjetnikom, kateremu ne bi zaupalo.

Nov produkcijski način se ne da upeljati po šabloni. Če zaposluje kako podjetje 20 ali 50 delavcev, s tem še ni rečeno, da je dotično podjetje že zrelo za zadrugi socializacijo. Za ta korak je zrelo le ono podjetje, kjer je zato tako delavstvo kot podjetnik in vlada med obema strankama soglasje. Majhno podjetje je lahko za socializacijo zrelejše kot veliko. Da pa bodo tudi podjetniki pripravljeno sprejeti socializacijo, v to jih bodo prisilili vedno rastoči davki na privatnokapitalistična podjetja, medtem ko bode zadrugi podjetje nudilo na eni strani davčne prednosti na drugi pa zagotavljajo socialni mir. Velik del podjetnikov bo pod vplivom socialnega prevrata v produkciji in pod težo davčnega sistema, ki bo čimdalje bolj obremenjeval premožne sloje,

spoznal, da bi bilo koristno, svoja podjetja spremeniti v zadruga

Demokracija država s tehtno davčno in gospodarsko politiko, ki bo podpirala nova zadrugi podjetja z vsemi mogočimi prednostmi in na drugi strani delavstvo posameznih podjetij bo samopomočjo ali s pomočjo svojih strokovnih organizacij prisililo marsikaterega podjetnika, da bo presnoval svoje podjetje na podlagi zadrugi načina. Seveda pa ne sme delavstvo držati križem rok, temveč mora delati za svojo osvoboditev.

Tako in ne drugače se bo v okrilju stare družbe vstvarjal nov gospodarski red in le tako je možno že danes delati za socializem in že danes socialno se osvoboditi. Socialistično družbo ne bodo prinesle birokratične odredbe, temveč ona bo zrastle iz časovnih razmer od zdolaj gor, samostojno in organično — kot so nastali vsi ostali družabni redi. Revolucijske

odredbe, če bodo potrebne, bodo mogle samo splošno uveljaviti osnove novega družabnega in gospodarskega reda, kateri bo že tu in ki bo pokazal, da je boljši in socialno pravičnejši od starega.

Ne bo dolgo in tudi najpriprostejši človek bo uvidel neplodnost sedanjih revolucijskih fraz. Kakor hitro bodo pričele široke delavske vrste zopet trezno misliti, in predvsem misliti z lastnimi glavami, bodo današnji komunistični voditelji prav hitro zgubili vse privrženca in vso svojo slavo; potem pa pride doba, sicer tihega, ali uspešnega socialističnega dela, ki bo enkrat za vselej obracunala z zastarelo utopistično frazeologijo, ki smo jo podedovali po 19. stoletju. Ljudstvo bo ponekod sicer razočarano, a to kar ga je razočaralo, ni socializem, temveč utopija in komunistične fraze.

Strašna obtožba ruskega socialnega demokrata Martova.

Na shodu nemške neodvisne socialne demokracije v Halli je poleg zastopnikov ruskih boljševikov Zinovjeva in Losovskega spregovoril tudi predsednik ruskih menjševikov, stari Martov, kateri je preživel 15 let v sibirskem prognanstvu, a danes v Rusiji ne sme govoriti. Njegov govor je bil strašna obtožba sovjetske vlade in njene politike in je izval na shodu nekolikrat nepopisljivo razburjenje. Oziraje se na važnost tega govora ga prinašamo skoro v celoti obenem z dojmi, ki jih je vzbudil pri pristaših desnice, kakor tudi pri pristaših levice nemške neodvisne socialne demokracije. Z ozirom na znanih 21. pogojev za vstop v tretjo internacionalo pravi Martov:

Vse te točke spominjajo na avstrijski ultimatum Srbiji. (Velik hrušč na levici.) Razredno zavedni proletarijat vseh zemelj je bil z njimi tako razočaran, da ni kongresu tretje internacionalne žrtvoval one pozornosti, kot bi mu jo bilo treba žrtvovati ravno v dobi, ko je rdeča armada odbila Poljake. S tem se pa moskovski mogotci niso zadovoljili. Oni so nadaljevali svoj zmagoviti pohod in zavlačevali pred očmi celega sveta sklep miru, da bi se med tem v Poljski umetno uprizorila revolucija in da bi splamtela vojna furija zopet v Nemčiji in Avstriji, da bi bilo mogoče pričeti ob Reni boj proti antanti.

Treznejše rusko ljudstvo o tem življenjskem vprašanju ni bilo vprašano za svoje mnenje (burni klici: Poslušajte, poslušajte!) Tudi tretja internacionala ni bila vprašana (poslušajte!) — Edino ruska komunistična stranka je vodila to zločinsko politiko. Kako zločinska je bila, se je videlo na padcu poljskega delavskega razreda, na porazu rdeče armade, ki je vedel k strašnemu miru v Rigi. Če je rekel včeraj Zinovjev, da komunisti nočejo ščuvati Nemčijo na vojno proti Franciji, opozarjam na Trockijeve besede: Odločilni boj bomo bojevali na Reni. Podobno se je izjavil v Sol-davi vrhovni ruski poveljnik napram nemškimi nacionalistom, da bo Rusija povrnila nemški državi zapadno Prusko in je izjavil nadalje, da z ozirom na agrarni karakter te province ne bodo postavljeni v nji nikaki sovjeti. (Burni

klici: Poslušajte, poslušajte! na desnici, na levici mučno molčanje.) To vam kaže, kako resno misli predsednik izvrševalnega odbora (Zinovjev) z resnico. (Burno hromenje na levi.) Laž je, če trdijo boljševiki, da je svetovna revolucija pred durmi. V evropskih zemljah, posebno v zmagovilih, so dani za njo komaj prvi pogoji. Boljševiki govore tako, da bi se vzdržali pri moči in se poslužujejo v to svrhu najbolj dvomljivih sredstev, brez ozira na to, kako le-ti delujejo na tlačene. (Jako pravilno! na desni, burni protesti na levi.) Kako zelo je ruska revolucija gospodarsko bolna so videli sodrugi, ki so bili v Rusiji, sami. Kako zelo je politično bolna, ste slišali včeraj iz Zinovjevega govora. Tudi v vzhodni politiki so zašli boljševiki na cesto, vsled katere so bili karani celo na drugem kongresu tretje internacionalne, posebno v kolikor se tiče njihove zveze z Enver pašo. Toda tudi ta kritika je bila, kakor vedno, potlačena.

Boljševiki si za svojo osebo priznavajo pravico koalirati z meščanskimi elementi. Tako je n. pr. zložena sibirski vlada iz kadetov, t. j. iz liberalcev, desnih socialistov in komunistov. (Živahni klici: Poslušajte! na desni, nemir na levi.) Neresnično je predvsem, kar je rekel Zinovjev o terorju. Teror v Rusiji ne pomenja ničesar drugega, kot rabijatno sredstvo za ustrahovanje drugače mislečih sodrugov. Za časa Zinovjeve vlade v Petrogradu je bilo v eni sami noči ustreljenih 800 ljudi, med njimi tudi sodrugi moje stranke. — 100 članov stranke socialnih revolucijskih je bilo ustreljenih in če danes Zinovjev trdi, da se je to zgodilo vsled nameranega atentata proti Ljenu, trdim jaz, da je to laž, ker atentat proti Ljenuvemu življenju je bil odkrit v mesecu juliju 1918, zločinec pa je bil že leto predtem izključen iz socialno-revolucijske stranke. (Poslušajte, poslušajte! na desni.) Na tem lahko spoznavate resnicoljubnost predsednika izvrševalnega odbora. Ali ni to strašno, če se poslužujejo socialisti terorja ne samo proti protirevolucijscem, temveč tudi proti miroljubnim socialistom? (Jako dobro! na desnici.) Samo dejstvo, da se žene trgajo od svojih rod-

bin kot talci, dokazujejo, kako strašen teror moramo prenašati v Rusiji:

Streljanje, obsodbe k prisilnemu delu, stroge kazni za udeležitev pri stavkah ali korporativnih zahtevah, prepoved delavcem voliti zastopnike gotovih strank v sovjete, prisilno pošiljanje na fronto za menjševiško prepričanje, to vse se razlaga kot šola čistega socializma. (Poslušajte, poslušajte! na desnici.) Sodrugi, mi kličemo proletarijalu cele Evrope, da naj proglašajo teror za nedopusten in to tudi za Rusijo. Mi zahtevamo, da se ruski proletarijat osvobodi take vlade.

V Rusiji so se mogle te grozne razmere uveljaviti edino potom boja proti najboljšim sodrugom. Nič mi ni pokazalo upadek ruske revolucije tako jasno, kot vprašanje mnogih nemških sodrugov, kaj bi se zgodilo z menoj, če bi se vrnil v Rusijo, zato, ker sem govoril tukaj proti Zinovjevu. (Poslušajte, poslušajte! na desnici.) Že danes se moram bati, da se bo postopalo za vsako besedo, katero sem danes odkrito izpregovoril, na najkrutejši način proti mojim sodrugom, katerih sto in sto poginja v ječah. (Strašen hrušč. Kriki "fej!" na desnici. Številni delegati se rijejo eden proti drugemu.)

Glasovi: lažniki! nasprotni glasovi: tukaj imate svojo Rusijo! Proti tem zločinskim razmeram smo stalno protestirali z vsemi svojimi močmi, ker trpljenje in sužnost Rusije in njenega proletarijata, pomenja sramoto celega sveta. (Soglasje na desni.) Od svoje stranke sem dobil nalogo pozvati vas na boj proti kapitalizmu, a obenem tudi razkrinkati strahovlado boljševikov. In ne dam se od tega odvrti niti z ogrožanjem svojega življenja.

Odklonitev 21. točk tretje internacionale je brezpogojen korak na cesti k uresničenju resnične, vse revolucijske proletarce družee socialistične internacionale. Revolucijska internacionala vseh zemelj ne more biti ustvarjena od krvi žejnih socializmov, njo morejo izpeljati edino revolucijske stranke zapadnoevropskih zemelj. (Med posameznimi delegati pride skoro do pretepa.)

Kljub tej strašni obtožbi Martova proti boljševiškem režimu je zaslepljena večina na shodu — „Vorwärts“ pravi pravilno, da je odločeval na njem nekaj verski fanatizem — glasovala za pripojitev v tretji internacionali.

Vsled tega se je stranka nemških neodvisnih socializmov razcepila na dve struji, katerih ena se bo spojila z komunistično stranko.

Promet Maribor-Ljutomer.

Po izpraznitvi Radgone, oziroma po železniških pogajanjih med Nemci in Jugoslovani glede prometa čez nemško ozemlje Špilje-Radgona so se pojavile vesti, da dobimo v kratkem zvezo Maribor-Ljutomer čez Špilje Radgono. Poteklo je od tistega časa že precej vode po Muri, obrat pa še vedno ni vpostavljen in tudi v doglednem času ne bo. Brezbriznost obratnega ravnateljstva južne železnice preko deželne vlade tja do centralne vlade v Beogradu za to „malenkost“ je bajna. Naše oblasti zaenkrat niso zainteresirane na tem prometu. Kar pa ni v njih interesu, to tudi ni v interesu države, saj so one država. Ljudstvo je le za to tukaj, da plačuje davke in posluša njihove salomonske odredbe. Naši vladi se menda še ni zdelo vredno opozoriti nemško-avstrijsko vlado, da nam je obrat po avstrijskem ozemlju — Špilje-Radgona dovoljen po mirovni pogodbi, sicer bi nemško-avstrijska vlada pač ukrenila vse potrebno, da bi prebivalstvo ne oviralo našega prometa. Poglavje oviranja naših vlakov po nemškem prebivalstvu od Špilja do Radgone je precej obsežno. Segaj v ono dobo po prevratu, ko so naši „eksperti“ (ki niso niti dobro poznali jezikovne meje) v februarju l. 1919 z Nemci v Mariboru ustvarili nestvor nevtralnega pasu in s tem izročili — risum teneatis amici — železniško progo Špilje-Radgona Nemcem. Nemški častniki v civilu so obožžili tekom nekaj tednov vso kmečko prebivalstvo te nevtralne cone, ki še danes ni razoroženo. Začeli so se sistematični napadi na progo, ki so ogrožali promet in trajali tako dolgo, dokler proga ni bila oddana upravi obratnega nadzorništva juž. železnice v Gradcu. Sedaj nam pa nemški todlni niti ne dovolijo, da bi spravili kak stroj čez njihovo ozemlje do Gornje Radgone. Da! Nemški kmetje komandirajo SHS kraljevini, ali naj ima Prekmurje zvezo z Mariborom, ali ne! Nemške oblasti namreč hite zatrjevati, da so brez moči proti kmečkim tolпам, da so pa sicer pripravljene v vsem ugoditi.

Začetkom tega meseca je poslala

kurilnica Maribor stroj v Gornjo Radgono, v Purkli so ga pa nemški kmetje zadržali oziroma so ga spravili v Radgono, kjer ga niso hoteli pustiti čez most več kot en teden. Glavarstvo v Radgoni in organi obrat. nazd. južne železnice v Gradcu so bili pripravljene dati stroj, trdili so pa, da so brez moči napram Heimwehrovcem. Pozabili so pa konstatirati, kdo je obvestil kmete, da je ravno ta stroj (isti dan so šli 3 stroji iz Špilja do Radgone) za Gornjo Radgono — Ljutomer. Gospoda obratnega nadzorništva Graz je pozabila vprašati Heimwehrgenerala Novaka iz Gozdšča in postajnega načelnika v Purkli, kako so njihovi nazori o uradni tajnosti. Večkrat smo že povdarjali, da revident j. žel. Novak vodi vso kampanjo proti nam, in prvi pogoj za mir je, da izgine ta človek iz te proge in z njim postajni načelnik Purkle Wesetzki in verižnik postajni odpravnik Kosteinscheg v Cmureku. Ta troperesna deteljica obvešča nemško kmetstvo fakinažo o vsem, kar se tiče našega prometa, zažaja slovenske vozovnice in hujska ljudi proti nam. Vprašamo javno obr. ravnateljstvo južne železnice ali je kaj ukrenilo pri obr. ravnateljstvu na Dunaju, da se enkrat za proga izčisti teh zloglasnih elementov in vpostavi red? Znano mora biti ravno v Ljubljani, da ima gospoda obratnega nadzorništva v Gradcu že od nekdanjako malo pravnega čuta za take stvari in se bo moralo nastopiti v tem vprašanju s kolom in ne z običajnim „fehtanjem“ na Dunaju. Za tisti promet, ki ga sedaj obratno ravn. zdržuje med Gornjo Radgono in Ljutomerom se mi Muropoljci zahvalimo! Služil je le kot merilo za čas muropoljskim kmetom, ko so orali. Danes je po večini opravljeno delo na polju, in tako je odpadla tudi zadnja potreba vzdrževati ta promet, ker kmet lahko doma vsak čas na uro pogleda. Priporočamo vladi, deželni in centralni, naj se malo več briga za naše obmejne kraje, in posveti dogodkom ob avstrijski meji več pozornosti, posebno v apaški Kotlini in Radgoni. Sicer doživimo še s Prekmurjem drugo Koroško in zopet ne bo hotel biti nikdo kriv.

A. F. Kerensky o stanju in bodočnosti Rusije.

Uredništvo praškega lista „Tribuna“ je obiskalo Kerenskya, ki je bil eden glavnih voditeljev proticariističnega gibanja v Rusiji in povzročitelj marčeve revolucije l. 1917. V prvi revolucijski vladi je bil justični minister, v drugi je bil minister za vojno in mornarico, tretjo pa je kot ministerski predsednik sestavil sam in je bil obenem vrhovni poveljnik armade. Po oktobrovem prevratu l. 1917., ko so se polastili vlade boljševiki, je moral pobegniti v tujino, kjer je stalno nadaljeval svoje delo proti boljševizmu, katerega pa mora po njegovem stališču izbojevati rusko ljudstvo samo, brez intervencije od zunaj. — Iz omenjenega razgovora prinašamo najvažnejše. Kerensky je rekel med drugim:

Vse vesti, katere dobivamo iz Rusije in od prijateljev, ki se jim je posrečilo uiti čez mejo, govore samo o enem dejstvu in se strinjajo v tem, da je položaj za svojetsko rusijo jako resen. Danes se je boljševizem med delavskimi in kmečkimi masami že preživel. Gospodarske razmere v mestih so tako neznosne, da si to ljudje, ki žive izven Rusije, sploh ne morejo predstavljati. Ta zima bo tudi za najrodovitnejše gubernije, ko n. pr. samarsko in saratovsko sploh neznosna, ker je za posameznika določena dnevna količina $\frac{1}{16}$ hleba. Najbolj nevarna pa je okolnost, da so boljševiki zgubili sploh vsako zvezo z deželo. To zvezo vzdržujejo danes samo še oboroženi sovjetski vojaški oddelki, ki z nasiljem pri kmetih rekvirirajo živila. Danes je sovjetska Rusija slika premlelih gesel in boljševiškega programa, ki ga je pred časom ljudstvo sprejelo malo s tako velikim zaupanjem. Vse vesti govore o tem, da je nastopil čas odplačila. Bilo bi pa lahkomišelnost, dati se zapeljati po vesteh in pričakovati polom boljševizma že v najkrajšem času. V nekaj mesecih ali celo tednih še ni pričakovati končnega poloma boljševizma. No pri tem ni tako važen dan, kdaj se bo to zgodilo, kot dejstvo samo, da se bo to resnično zgodilo.

O intervencijah različnih generalov in antante je rekel Kerensky:

„Nikdar nisem bil proti boju z boljševizmom, ki je strašno škodoval idejam demokracije in socializma. Ali ravno tako sem bil in sem proti tem vojnjam, ki jih vodijo razni generali s

podporo antante. Te vojne so namreč organizirane po takih osebah in s takimi sredstvi, ki naravnost odbijajo delavske in kmečke mase. Bil sem in sem proti tem generalskim frontam, ki boljševizem samo ojačujejo. Brez ruskega ljudstva in proti njemu ni mogoče zlomiti boljševizma. Z belim terorjem generalov in bivših carskih uradnikov ni mogoče premagati rdečega terorja. Antantna podpora protiboljševiških generalskih front in njena blokada Rusije je bila velika politična zmota antante napram Rusiji. Ona je bila, ki je ojačila in utrjevala pozicijo boljševizma. Ker glad v Rusiji, narodnogospodarske napake in zmote boljševiškega vladanja, splošni razpad se je lahko pojasneval širokim ljudskim vrstam kot krivda antante, ki edina pripravlja vojsko in blokado in ne kot krivda boljševiškega režima.“

O smernicah, po katerih je mogoče priti k novi ureditvi razmer v Rusiji, se je izrazil Kerensky:

Demokratski in socialistični emigranti (izseljenci) se ne morejo fiktivno bojevati z boljševizmom v Rusiji, lahko se na ta boj samo pripravljajo. Ta boj pa se mora odigrati samo v notranosti Rusije same, torej potom notranje revolucije. Potrebno je, da organiziramo vse sile, ki so verne idejam marcovne revolucije. Te sile so naše stranke socialnih revolucionarcev, socialnih demokratov, narodnih socialistov in društvenih socialistov. S kadeti (stranka narodne svobode) ne moremo računati. V sovjetski Rusiji kot stranka pravzaprav že ne eksistira več, a na ozemlju protiboljševiških front so stali vedno na čelu belega terorja in generalskega režima. Oni so zgubili zvezo s preteklostjo in opustili so svoje dorevolucijske in revolucijske ideje. Na svojo lastno odgovornost ne more nobena stranka prevzeti zrušitev boljševizma. V boju za njegovo odstranitev bodo glavno ulogo igrale široke kmečke mase. Te mase so simpatizirale in še simpatizirajo bolj s stranko socialnih revolucionarjev kot s socializmom sploh. Danes pa še niso tako velika politična sila, ker ta sila še ni organizirana.“

Politične vesti.

Našim somišljenikom.

Odločilni dan, dan volitev v konstituanto se vedno bolj bliža. Boj, v katerega stopamo kot mlada stranka, je za naše celokupno ljudstvo največjega pomena, ker od njegovega izida, je za dva leta odvisna njegova bo-

dočnost. Stare politične stranke so s svojim koruptnim delovanjem in s svojo nezmožnostjo pokazale, da nimajo več pravice do življenja in njihov boj za obstanek ni boj za ideje, temveč boj za strankarska korita, ki se polnijo iz ljudskega premoženja. In vendar bo naš boj proti tem preperelim strankam

za boljšo bodočnost našega manualnega in duševnega delavca, težak. Tekom svojega vladanja so si nabrali težke milijone za svoje volilne fondе in ne smemo si prikrivati, da je kapital ostro orožje, ki ga bodo velekapitalistične stranke brezobzirno uporabile proti naši socialistični stranki. Mi se ne moremo boriti proti njim z istim orožjem, mi ne moremo vreči v boj milijonov, kot jih bodo oni in zato je nujno potrebno, da vsak naš pristaš podvoji svoje moči v osebnem agitacijskem delu, da tako prepredimo in paraliziramo zlobne nakane nasprotnikov. Ni dovolj, da se naš somišljenik strinja z našimi idejami — iti mora zanje tudi neumorno v boj. Pridobivati mora našemu dnevniku „Nova Pravda“ vedno nove naročnike in porabiti vsako priliko za širjenje naših idej. Ne sme se pustiti ustrašiti od nobenih laži, ki jih bodo razširjali naši nasprotniki o naši stranki in naših kandidatih. Naznaniti nam mora takoj vsak tak slučaj, da bodemo proti političnim nasprotnikom, ki se bodo posluževali laži, lahko sodno postopali. Bodite brezobzirni v boju za naše ideje in ne odstopajte od njih niti za korak. Le tako bomo premagali kapital, laž in hinavstvo nasprotnikov in v neenakem boju častno zmagali.

V obrambo tov. dra. Rybača.

Nekateri „dobro informirani“ ljubljanski dnevniki vedo povedati, da je kandidat NSS tov. dr. Rybač svoje dni nasprotoval gibanju narodnega delavstva v Trstu, vsled česar se ne morejo dovolj načuditi njegovi kandidaturi na narodno-socialističnem programu. Tržačani bolje poznajo delovanje našega strankinega kandidata tov. dr. Rybača, kakor ljubljanski političarji, zato ne trpimo, da bi se mu delala krivica. Ako bi bil tov. dr. Rybač nasprotoval „Narodni delavski organizaciji“, bi mu člani NDO na svojih

občnih zborih ne dajali prav nikakih funkcij, tudi bi ga ne vabili kot referenta na svoje shode. Ugotovljamo, da je bil tov. dr. Rybač cel čas obstoja „Narodno-delavske organizacije“, bodisi njen odbornik ali nadzornik in da se delavci niso počutili srečne, ako na vsakem pomembnejšem shodu NDO ni nastopil tudi tov. dr. Rybač. Tržaški slovenski živelj je proletarski in za njega se je potegoval na merodajnih mestih kot edini slovenski tržaški državni poslanec tov. dr. Rybač. Ako bi ta konstatacija ne odgovarjala resnici, oziroma, ako bi bila poročila „dobro informiranih“ ljubljanskih listov resnična, bi bili mi kot bivši funkcionarji NDO, kakor ZJŽ, katera poslednja je izšla iz prve, najodločnejše nasprotovale vstopu tovariša dr. Rybača v našo stranko. Če se more tov. dr. Rybaču sploh kaj očitati, je edini očitek ta, da je bil protiven cepitvi tržaških Slovencev v razne politične stranke. Da je bila taka politika edino prava, to so pokazali vsako leto prvega maja delavski bataljoni, ki so stopali po tržaških tleh pod svojo modro zastavo, katerim so se pridružili tudi ostali Slovenci, ki jih je bilo vsako leto več. Po kranjskem vzorcu bi v Trstu ne delali dolgo politike in že bi nam zapel mrtvaški zvonček.

Bivši funkcionarji NDO in ZJŽ v Trstu, sedaj člani načelstva NSS.

Gospod dr. Ben Akiba v Ljubljani

trosi po javnih lokalih bojazljivo laži o NSS in govori o podkupovanju. Gospoda Morgenstern-socialista pozivljamo, da pove svoja natolcevanja tako razločno, da ga bomo lahko izročili sodišču. Če pa to ne bo takoj storil in še naprej gobeždal vedoma neresnice, potem se mu lahko zgodi, da mu drugače na prav krepek načn prešmisamo tudi njegovo zadnjo plat.

„Napreju“.

„Naprej“ je sprejel naš volilni program že precej simpatično. Samo nalov naše stranke se mu zdi pogrešen. V tolažbo povemo „Napreju“, da se bomo od prihodnjega strankinega zbora naprej imenovali „jugoslovanski socialisti“. Do takrat se bodo delavci že privadili na razliko, sedaj bi bilo pa še prezgodaj, ker bi nas ljudje lahko zamenjali z jugoslovanskimi socialdemokrati, ki uživajo to čast, da imajo v svojih vrstah ministra na razpoložanju.

JUGOSLAVIJA.

+ Regent odpotoval na pogreb grškega kralja v Atene. 26. t. m. se je regent s posebnim vlakom odpeljal v Atene, da se udeleži pogreba grškega kralja. Našo vlado bo zastopal pri pogrebu vojni minister Jovanović.

+ Izpremembe v finančnem zakonu. Kakor poročajo zagrebški listi je finančni minister pristal na nekatere izpremembe finančnega zakona. Davek na vino bodo plačevali konzumenti, trošarina na sadjevec se odpravi in zemljiški davek se ne bo štirikrat temveč samo trikrat povečal. Zakon o posebnih davčnih povzrajanjih za Slovenijo odpade. V Zagrebu se bo ustanovilo najvišje finančno sodišče za Dalmacijo, Hrvatsko in Slovenijo.

PO SVETU.

+ Čorški župan umrl. Stradal je 76 dni in ni hotel vzeti, kadar je bil pri zavesti nikakih jedi. V sled gladu je umrl tudi že drugi Irec po imenu Murphy. Strada jih še 9.

+ Zimska ofenziva proti Wranglu. Kakor poročajo poljski listi, namerava sovjetska vlada reorganizirati svoje armade in pričeti z novimi formacijami ofenzivo proti generalu Wranglu, ki ji dela vedno večje težkoče na jugu Rusije.

+ Mir na ukrajinsko-ruski fronti. Ukrajinci so sprejeli ruski predlog za premirje in so se vsled tega ustavile na ukrajinsko-ruski fronti vse sovražnosti.

Dnevne vesti.

Priljubljeni odbor za krajevno organizacijo NSS se je ustanovil 24. t. m. v Ormožu pri Ptuj. Občni zbor v zvezi z javnim shodom se bo vršil pričetkom prihodnjega meseca.

— Brivski pomočniki stavkajo v Ljubljani in zahtevajo zvišanje dozdanih prejemkov. Mojstri se nočejo ukloniti in delajo sami.

— Povšek kavarniških cen. Mestni magistrat je dovolil kavarnarjem sledeče povišanje cen: bela kava 4 K, črna kava 3 K, čaj z rumom 6 K, bela

kava (separe) 6 K, čaj (porcija) 8 K, čaj brez vsega 3 K, čaj brez vsega (porcija) 4 K, čokolada ali kakao 6 K, kozarec mleka brez sladkorja 2-50 K in s sladkorjem 3 K, jajčni punč 14 K, chateau 16 K, navadni punč 8 kron, grok 6 K, gijn 7 kron in jajca po dnevni ceni.

Dar za tiskovni sklad. Krajevna organizacija za Krakovo in Trnovo je darovala za tiskovni sklad K 106.—. Naiskrenejša zahvala! Posnemajte!

Volilno gibanje.

Naše štatelje in vse naše somišljenike prosimo, da nas točno obveščajo o vseh dnevnih dogodkih svojega kraja. Prosimo posebno, da nam poročajo o volilnem gibanju v svojem okraju. Vsak dopis naj bo podpisan s polnim imenom in naslovom, ki seveda ostane tajnost uredništva. Vsi dopisi se naj naslovljajo na upravo „Nove Pravde“.

V Skofjliki se je vršil 24. t. m. dobrouspeli shod NSS. Tov. Blaznik je v imenu pripravljalnega odbora tukajšnje kraj. org. otvoril zborovanje, pozdravil navzoče in dal besedo tov. Korošču. Tov. Karošec je s stvarnim razvijanjem programa NSS vzbudil veliko zanimanje za novo, čisto in nad vse potrebno stranko. Nato je govoril tov. g. Šink, notar, ki je izjavil, da podpis naš program z obema rokama, ker je prepričan, da je to stranka dela in zato tudi stranka bodočnosti. Navzoči so izvajanja tov. Šinka burno odobraval, posebno pa, ko je omenil, da narod. socij. stranka kandidira gospodu dr. Jamra tukajšnjega nad vse spoštovanega domačina. Nadalje je pozdravil zborovalce in čestital govornikom ter želel mnogo uspeha NSS. g. Radič Ivan vseučilišni profesor iz Zagreba, ki se je slučajno nahajal v Skofjliki. Nato je bil izvoljen odbor krajevne organizacije NSS. In sicer za predsednika tov. Potočnik, predelavec, za namestnika tov. Sodnikar, delovodja, za tajnika tov. Šink, notar, za blagajnika tov. Primožič, žel., in za odbornika tov. Fojkar Jože, poštni sl., in tov. Bernik Ivan. Dva odbornika in dva nadzornika pa se izvolila na prvi odborovi seji dne 28. X. Lepo uspeli shod se je nato zaključil.

Žiri. Po prvi maši dne 24. t. m. se je vršil v dvorani hotela „Sora“ dobro obiskan shod Narodno-socialistične stranke. Predsedoval je tov. Mohorič, ki je pozdravil navzoče, ter imenoval zapisnikarjem tov. Sterliča. Nato je bodal besedo tov. Estu, ki je v poljudnih besedah očrtal zunanji in notranji politični položaj, „delovanje“ narodnega predstavništva in naših zastarelih političnih struj ter razvil v glavnih obrisih program NSS. Pritrjevanje in umestni medklici so pričali o enodušnosti razpoloženja in potrebi, da se z zastarelimi in preperelimi strankami, ki so za časa njihovega „vladanja“ nagromadile našemu ljudstvu toliko gorja, enkrat za vselej obračuna. Dani se in dan obračuna vseh zavednih in s svojo glavo mislečih Žirovcev bo 28. november.

Bled. V nedeljo 24. t. m. se je

vršil na Bledu shod Narodno-socialistične stranke, ki je pokazal, da se razumevanje naših idej nevdružno štri med našim narodom. Shodu je predsedoval predsednik politične okrajne organizacije Narodno-socialistične stranke na Bledu tov. Prešern, ki je pordravl navzoče poslušalce in nato podal besedo tov. Tavčarju iz Ljubljane, ki je pojasnil navzočemu občinstvu dosedanje naše politično življenje, nato pa kratko razjasnil naš program in smernice bodočega delovanja naše stranke. Za svoja izvajanja je žel splošno odobravanje.

Jesenice. Preteklo nedeljo se je vršil tukaj na prostoru pred kolo-dvorom javen shod NSS, na katerem je bilo preko 1000 udeležencev. Shodu je predsedoval tov. Bokav, ki je podal besedo poročevalcu iz Ljubljane tov. Juvan. Ta je v jedrnatih besedah očrtal dosedanje delo narodnega predstavništva, korupcijo, ki se je razpasla v državi vsled strankarstva in nesposobnosti dosedanjih strank, potem pa je navedel vzroke za ustanovitev NSS in v kratkem očrtal naš program. Tovariš Juvan je žel za svoja izvajanja navdušeno odobravanje. Dasi so nastopili trije protigovorniki, je vendar navzoče ljudstvo uvidelo, da ima edino Narodno-socialistična stranka res zdrava načela in resno voljo pomagati ljudstvu iz današnjega nevdružnega stanja. Shod se je vršil dostojno in je pokazal, da se čimdalje širše vrste našega delavnega ljudstva družijo pod praporom Narodno-socialistične stranke.

Sava. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas shod Narodno-socialistične stranke, katerega je otvoril tov. Juh, nakar je podal besedo poročevalcu iz Ljubljane tov. Fakinu. Le-ta je poročal o delovanju in napakah naših starih političnih strank, potem pa je prešel na načela naše stranke in na smernice njenega bodočega delovanja. Za svoja izvajanja je žel enodušno priznanje in so mu vsi navzoči živahno pritrjevali. Po zaključitvi shoda je prišlo do živnega pomenka med navzočimi udeleženci shoda, katerim je tov. Fakin pojasnil, kako se bo volilo z kroglicami.

Zagorje O/S. Preteklo nedeljo se je vršil pri nas shod Narodno-socialistične stranke, ki je nad vse lepo uspel. Velika kino dvorana je bila skoro polna, kar je v očigled dejstvu, da so dosedaj imeli skoro vse delavsko gibanje v Zagorju v rokah komunisti, nepričakovano lep uspeh. Shod je otvoril predsednik krajevne organizacije NSS

tov. Juh, ki je podal besedo predsedniku podružnice Narodno-socialne Zveze tov. Trebušaku, ki je navzočemu delavstvu sporočil potek pogajanj z trboveljsko premogokopno družbo. Nato je podal besedo poročevalcu iz Ljubljane tov. Fakinu, ki je v svojem govoru razkrinal delovanje naših starih strank in kaj da moremo od njih pričakovati. Podrobno je navedel vzroke, ki ločijo našo stranko od ostalih obstoječih strank in je posebno natančno poročal o razliki med našim programom in programom komunistične stranke. Pokazal je, da s komunističnimi frazami nikdar ne dosežemo socialnega osvobodjenja, ker je za to treba dela, a ne le gromkih besed. V imenu navzočih komunistov je ugovarjal neki mlad tovariš, katerega je naš poročevalec primerno podučil in izrazil upanje, da bo vse naše delavstvo kmalu izprevidelo praznoto komunističnega programa in se združilo na delavnem programu NSS, ki edina računa z resničnimi dejstvi in gre korak za korakom k gotovemu uspehu. Navzoče občinstvo je napeto sledilo govornikovim izvajanjem in mu navdušeno pritrjevalo. — Nujno potrebno bi bilo, da bi se pri nas večkrat vršili podobni shodi, ker naše delavstvo, ki dosedaj ni slišalo nikogar, kot različne komunistične demagoge, želi slišati tudi pošteno in resnično besedo o potih, ki naj nas privedo k končnemu cilju socializma: blagostanju nas vseh.

V Sv. Pavlu pri Preboldu je imela dne 24. t. m. Narodno-socialistična stranka volilni shod, na katerem je poročal tov. Vojska. Shod je bil zelo številno obiskan. Prišlo je tudi nekaj socialnih demokratov, ki so shodu prisostovali. Poprej so sicer obljubovali, da bodo poslali svojega protigovornika, a ostalo je le pri obljubi in našem poročevalcu ni nikdo ugovarjal. Iz tega se da sklepati, da našemu programu ni mogoče ugovarjati in da so se tudi naši nasprotniki že uverili, da je naša stranka resna in da pri njej ne more biti govora o kompromisih, katere so nam očitali naši nasprotniki še pred kratkim. Tudi shod v Gomilskem je bil razmeroma dobro obiskan in je pokazal, da pridobiva naša stranka tal tudi v kmečkih občinah.

Dopisi.

Ptuj. Grofica Herberstein, Dr. Pirkmayer, dr. Gosak in drugi slični debeluh, se kopljejo vsak dan v — mleku, medtem ko mora navaden zemljan zajutrkovati le črno kavo, ako ima — sladkor. Graščina Herberstein ima sama v Ptuj okrog 30 molznih krav, od katerih porabi grofica dnevno 30 litrov mleka, Pirkmayer, Gosak in drugi enakoveliki demokrati pa po 4 litre. Med vojno je zasegla mestna občina vse to mleko v korist revnega mestnega prebivalstva, dandanes v „svobodni in demokrati“ državi, pa razpolaga z istim in drugimi rečni samovoljno nemška grofica in drugi njeni JDSarski trabantje. Dr. Tone zopet hvali grofico v svojem zakotnem „Ptujskem listu“, češ, saj je podarila 600 K za C. M. družbo, pa navzlic temu prinaša „Nova Pravda“ neprijetne reči o njeni nepravilni „višnjevi krvi“. Kaj je pa teh borih 600 K dandanes, posebno če jih enkrat podari človek, človek, kateri živi kakor trot celo svoje življenje brezdelno, le od žuljev drugih ljudi. Dandanes plačuje mesečno v razne društvene namene vsak zaveden nameščeneec najmanj 40 do 60 K. Kje imate pa za te priznanje? Za pobiranje raznih članarin se najdejo, za upis v volilni imenik pa ne! Pri reklamacijah je pa odločeval v tej edini državljanski pravici človek, ki je vse kaj drugega kot Slovenec, seveda le redko v prid reklamatov. To si bomo dobro zapomnili. Ako bi grofica darovala cel grad in vse premoženje, bi dala narodu le to nazaj, kar je tekom stoletij, po fevdalnem načinu istemu odzvela in bi ji pošten demokrat niti zato ne smel peti toliko slave in hvale, haker jo pojejo sedaj za vsako drobtinico

Zidani most. Preteklo nedeljo se je vršil tudi pri nas javen shod NSS, ki je lepo uspel. Poročal je tovariš Rupnik iz Ljubljane, ki je v kratkih besedah pojasnil navzočim poslušalcem naše politično stanje, program in pomen naše stranke za naše delavno ljudstvo. Navzoči poslušalci so njegova izvajanja odobraval, na kar se je shod zaključil.

Ponosrečen klerikalni shod v Sevnici. V nedeljo po maši se je vršil v Sevnici shod SLS, ki ga je g. župnik oznanil iz prižnice. Po tem oznanilu bi se imel shod vršiti v gostilni „Štarki“, iz umljivih razlogov pa so ga obdržali tik pred cerkvijo. Slučajno se je vršil istočasno neki pogreb. Shod je bil otvorjen med tem, ko je duhovnik kropil krsto, ki je stala na nosilnici pred cerkvijo. V interesu shoda je šel pogrebni spreved po stranski poti, in so pogrebni zvonovi takoj utihnili, da ne bi bili moteni klerikalni govorniki in kandidati: dr. Ogrizek iz Celja, Škoberne iz Rajhenburga in Keše iz Trbovelj. K besedi se je oglasil tovariš Brandner, ki je zavrnil lažnjive trditve dr. Ogrizka, da stoji NSS pod Žerjavovim klobukom. Dalje je konstatiral, da je SLS soodgovorna za dosedanje, ljudstvu škodljivo politiko v državi, ker so njeni reprezentanti sedeli in še sedijo tako v narodnem predstavništvu, kakor tudi v ministrstvu. Ako ljudstvo hoče, da se razmere izboljšajo, mora voliti nove stranke in nove ljudi. Kandidat Škoberne, ki je govornika, kateremu so zborovalci živahno pritrjevali, neprestano opozarjal, da mu vzame besedo, ako ne jenja grajati klerikalne politike, je po tej izjavi shod takoj zaključil, udeleženci pa so šli v velikem številu na shod NSS pri Valantu. Radovedni smo, kak krič bi zagnali klerikalci, ako bi v uvodu tega poročila ugotovljena dejstva zagrešila naša stranka. Klerikalcem je pač vse dovoljeno.

Shod v Poljčanah pri Mariboru. V nedeljo 31. t. m. ob 4. uri popoldne se vrši v gostilni Mahorič v Poljčanah shod NSS.

Shod v Križevem dvorcu. V torek 2. novembra ob 8. uri zvečer se vrši shod NSS v Križevem dvorcu pri Mariboru.

„debeli“ JDSarji. Zastoj ne posedajo cele večere na gradu ti „demokrati“ gosodje, da se jim kar lica žare, ko se v poznih urah zadovoljni „v rožcah“ vračajo. Zakaj ne posredujete tam, v prid nekaterim zapostavljenim grajskim nameščencem, ki so tudi na vaš predhod preganjani? Tovariša Kareža so premestili na 4 ure oddaljeni grad Hrastovec, potem so mu pa grajski gumperti pobrali raz njegovih njiv celoletni pridelek. Ljudstvo vse to opazuje in vidi krivico. Le tako naprej! Sodni dan bo 28. novembra. Izvršitev obsojbe pa nekoliko pozneje.

Svetiljke v Ptuj. V Ptuj je razsvetljava razen glavnih ulic pod vso kritiko. N. pr. na Ljutomerski cesti opaziš več svetiljk na pol pobitih, za katere se ne zmeni nihče. Svetiljke čepijo na svojih sohah, kakor kak pijanec, ki se hoče vsak trenotek zvrniti v jarek. Opazoval sem, kako so pri neprižganih svetiljkah zginjale šipe ena za drugo, dokler ni prišel hudomušnež in pobil še ostanke. Dostikrat gorijo svetiljke s popolnoma ozganimi mrežicami; gorijo pač, ne svetijo pa ne. Ni li škoda za plin? Malokje najdeš soho, ki stoji še ravno. Vse visijo in nikomur od poklicanih ne pride na misel, da bi se to popravilo. Gospoda, toverne vas pač bolj zanimajo, kakor pa red v mestu. Bodite prepričani, da se bomo že ob pravem času pobrigali mi, za vaše dosedanje delo in vam nakazali zaslužno nagrado!

Ptuj. Po koroškem plebiscitu so na povelje komandanta mesta patrolirale zvečer vojaške patrole, ki so vsacega civilista-Slovenca pozvale, naj gre domov in ga v slučaju, da se ni takoj pokoril, aretirale. Obenem se je od

strani Nemcev govorilo, da so oni sigurni, ker da je izdal gosp. major Djelešević, ki ima za ljubico eno na najslabšem glasu stoječo Nemko, povelje, vsacega Slovenca ustreliti, ki bi hotel manifestirati in na ta način izraziti svoje čustvovanje za naše brate na Koroškem. — Vprašamo gosp. majorja, od kedaj ima pravico proglasiti nad mirnim prebivalstvom nekaj preki

sod? Kje so bile naše politične oblasti, da niso takoj zahtevale od gosp. majorja, da prekliča ta svoja povelja? Če se je pa to zgodilo na njih predlog, zakaj se ni to razglasilo? Takega vladanja mi nismo navajeni in tudi ne bomo dopustili, da bi se na sufliranje demoralizirane ženske uvedlo.

Protežiranje judov se ni udomačilo samo v Ptuj, temveč tudi v

okolici, zlasti na Bregu razsaja ta epidemija. Glavni protektor istih je gosp. gerent Planinc. Stanovanje v hiši gosp. Artenjaka, ki se je izpraznilo po premestitvi nekega železniškega uradnika, je dobil takoj neki ravnatelj-jud, ki se je pred kratkim sem priklatil, kljub temu, da je bilo več prosilcev-uradnikov, ki so že pred 4 meseci prosili za to stanovanje. Nadejamo se,

da nam bode gosp. gerent Planinc pojasnil, zakaj da je nakazal to stanovanje židu, ne pa enemu naših uradnikov. Sicer bomo poskrbeli, da zgine z gerentskega stolčka.

Izdaja konzorcij „Nove Pravde“.

Odgovorni urednik: H. Sever.

Tiska Zvezna tiskarna v Ljubljani.

Slavnemu občinstvu se priporoča

kavarna „CENTRAL“

poleg Zmajevega (Jubelejnega) mostu

Lastnik STEVO MIHOLIČ.

Priporočam slavnemu občinstvu lepo goveje, telečje in svinjsko meso po najnižjih dnevnih cenah. Prosim obilen obisk

JAKOB STRAUS mesar,
Maribor, Glavni trg.

Priporočamo tvrdko

Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip šte. 7

Tovarniška zaloga živalnih strojev za obrtno in rodbinsko rabo ter njih posameznih delov. Potrebščine za kolesarje, šivilje, krojače, čevljarje na veliko in na malo.

V nobeni hiši, kjer so otroci, ne sme manjkati

Moj zverinjak

knjižica našim malim za zabavo in pouk s 45 slikami in k temu spadajočim besedilom

Cena 20 kron.

Dobiva se v Ljubljani v Zvezni knjigarni, Marijin trg 8
Zvezni tiskarni, Stari trg 19, I.

Priporočam vsake vrste klobase, svinjsko gnjat, pravo svinjsko mast, in svežo slanino.

Rudolf Welle

tvorniška prekajevalnica in klobasčarna

Krčevina pri Mariboru.

Razno drobnarijo, toaletne predmete, stročnice in papir za svalčice, potne košare, pletarske izdelke itd. na drobno in debelo priporočata

BALOH & ROZINA

Maribor, Grajski trg 3.

Čenjenemu občinstvu se najtopleje priporoča v obilen obisk trgovina z mešanim blagom

Adolf Radi

Aleksandrova cesta 40

Pisarna

Razlagova ulica 24

MARIBOR.

V zalogi tudi kislo zelje v vsaki množini.

CENE SO PADLE!

Zaradi pomanjkanja prostorov in ogromne zaloge, se po najnižjih cenah prodaja:

Spalnice, jedilnice, kakor tudi vsi v to stroko spadajoči predmeti. Divani, žimnice, z usnjem preoblečene klubne garniture, prvovrstni lastni izdelki.

ERNEST ZELENKO

zaloga pohišt. in tapetnik. Obl. zaprisežen strokovnjak.

Maribor, Šolska ulica 5.

IMPORT in EKSPORT

Priporočam čenjenemu občinstvu zalogo kave, čaja, kakava, čokolade, pristne domače ječmenove kave. Prosim za obilen obisk.

Centner Anton, Import in Ekspert
Maribor, Vrtna ulica 8.

Somišljeniki!

Čitajte!

„Novo Pravdo“

Razširjajte!

Priporočajte!

Priporoča se čenjenemu občinstvu

stara slovenska trgovina z mešanim blagom.

Prodajam po najnižjih dnevnih cenah.

Prosim za obilen obisk

A. BERDAJS, trg Svobode, Maribor.

Če želite dobro in poceni

blago za obleke po meri, sukno, platno, perilo, nogavice itd., obižite trgovino

Carl Worsche

Maribor, Gosposka ulica šte. 10

Naznanjam čenjenemu občinstvu, da imam v zalogi vedno svežo svinjsko mast in debelo slanino, kakor tudi žive dobro rejene svinje.

Leskovar Franjo

gostilničar in mesar v Pragerskem.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji tu- in v inozemstvu

JOSIP STOPAR

manufakturna trgovina

Ljubljana, Dunajska c. 5

F. BATJEL

Ljubljana, Stari trg šte. 28

velika zaloga vsakovrstnih dvokoles, živalnih strojev in posameznih delov. — Mehanična delavnica Karlovska cesta 4.

Naročnikom!

Pri naročanju pošiljajte upravnistvu natančen naslov!

Priporočam slavnemu občinstvu svojo novo otvoreno gostilno „PRI ZELENEM VRTU“

kjer bom točila pristna domača vina in skrbela za dobro hrano in postrežbo.

Prosim za obilen obisk

Marija Pukšič, Urbanova ul. 28, Maribor.